

УДК 799.3:351.55/.58

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КЛАСІВ СТРІЛЬБИ НА ДОВГІ ДИСТАНЦІЇ

Олексій ШИЛО, Богдан ВІНОГРАДСЬКИЙ

*Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського, м. Львів, Україна*

Вступ. Високоточна стрільба на довгі дистанції є найбільш складною дисципліною стрілецького спорту, яка передбачає найбільш точне влучання в ціль на значних відстанях. Високоточна стрільба на далекі дистанції (long-range precision shooting) є групою з дисциплін спортивної і практичної стрільби, яка вимагає, окрім високого рівня вмінь у стрільбі, також глибоких знань із балістики, метеорології тощо.

Сьогоднішній стан розвитку стрільби на довгі дистанції, попри певні зусилля ентузіастів у попередні роки, перебуває в зародковому стані, хоча Україна має величезний потенціал для розвитку цього виду спорту.

Війна нашої землі ще більше загострила питання підготовки кваліфікованих стрільців, що могли б використовувати свої стрілецькі знання, уміння і навички з утилітарною метою.

Для подальшого розвитку стрільби на великі дистанції потрібна належна інфраструктура, зокрема тренувальні майданчики, доступ до відповідного обладнання, а також можливість проведення

змагань. Проте найважливішим, на наш погляд, є наявність кваліфікованих тренерських та інструкторських кадрів, а також сучасного методичного забезпечення.

Актуальність дослідження зумовлена різними трактуваннями різних класів високоточної стрільби на дальні дистанції в Україні.

Мета – обґрунтувати загальну модель основних характеристик різних класів високоточної стрільби на далекі дистанції в Україні.

Методи. Аналіз та узагальнення літературних джерел, інтернету, документів; опитування тренерів, інструкторів, які займаються високоточною стрільбою на довгі дистанції.

Результати. Для правильної організації змагань і тренувань у різних класах високоточної стрільби на далекі дистанції до уваги взято такі параметри: дистанцію стрільби; кількість пострілів у вправі; час виконання вправи; положення ланок тіла для стрільби; основні характеристики зброї; основні характеристики патронів; основні характеристики прицільних пристроїв; характеристики мішеней; характеристики стрільбища.

Проаналізувавши міжнародні правила змагань, системи проведення міжнародних змагань, попередній український досвід проведення змагань зі стрільби на далекі відстані, ми сформуvalи принципову модель підставових вимог щодо трьох класів стрільби на довгі дистанції, а саме L-class, PRS, F-class (табл. 1). Як видно з даних таблиці, незважаючи на позірну близькість технічних вимог до кожного з наведених класів стрільби, заповнення їх становить значні труднощі для організаторів, суддів та учасників таких змагань. Можна з упевненістю стверджувати, що спортсмен, який бере участь в одному класі стрільби, далеко не завжди матеріально-технічно готовий до іншого класу.

Для виконання вимог з організації змагань у різних класах варто розглянути пропозицію щодо неформального поділу відповідних громадських, державних чи корпоративних організацій, які розвивають стрілецькі види спорту в Україні, за різними класами стрільби. Так, зокрема, L-класом може опікуватися спортивний клуб «ССК-Люфа», PRS-класом – «ССК Альфа-Браво», а F-класом – громадська організація – «Український стрілецький союз».

Таблиця 1

**Порівняльні характеристики різних класів
високоточної стрільби на далекі дистанції**

Характеристика	L-class	PRS	F-class
Дистанція стрільби	100, 300, 500 м	100–700 м	732, 823, 914 м
Кількість пострілів у вправі	До 10	Без обмежень	До 20
Час виконання вправи	До 10 хв	До 90 с	До 20 хв
Положення для стрільби	Лежачи, дозволено сошки	Лежачи, стоячи, сидячи, з незручних положень	Лежачи з упорів
Характеристика зброї	Болтовий карабін, напівавтоматичний карабін	Болтовий карабін, напівавтоматичний карабін	Болтовий високоточний карабін
Характеристика патронів	Калібр від .223 до .338	Калібр від .223 до 8 мм	Калібр від .223 до 8 мм
Характеристика прицільних пристроїв	Перша та друга фокальна площина	Перша фокальна площина	Друга фокальна площина, висока кратність
Характеристика мішеней	Паперові мішені із заліковими зонами від 0,5 МОА	Металеві або самознищувальні мішені різного розміру	Паперові мішені із заліковими зонами від 0,5 МОА
Характеристика стрільбища	Потрібні мішені, щити, дистанція до 500 м	Дистанція до 700 м	Потрібні мішені, щити, вітрові прапорці, дистанція до 1000 м

Висновок. Запропоновано модель основних технічних вимог до трьох класів стрільби на довгі дистанції. Виконання цих вимог може стати основою програм матеріально-технічного розвитку різних класів стрільби на довгі дистанції в Україні.

Ключові слова: стрільба на довгі дистанції, класи стрільби, технічні вимоги.

Список використаних джерел

1. Cleckner, Ryan M (2016). Long Range Shooting Handbook: The Complete Beginner's Guide to Precision Rifle Shooting. North Shadow Press. – 372 p.
2. Galli, Frank (2020). Precision Rifle Marksmanship. The Fundamentals – A Marine Sniper's Guide to Long Range Shooting. Krause Publications. – 443p.